Onderstaande tekst dient louter ter informatie en is juridisch niet bindend. De EU-instellingen zijn niet aansprakelijk voor de inhoud. Alleen de besluiten die zijn gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie (te raadplegen in EUR-Lex) zijn authentiek. Deze officiële versies zijn rechtstreeks toegankelijk via de links in dit document

►B VERORDENING (EU) Nr. 691/2011 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 6 juli 2011

inzake Europese milieu-economische rekeningen

(Voor de EER relevante tekst)

(PB L 192 van 22.7.2011, blz. 1)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
►M1	Verordening (EU) nr. 538/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014	L 158	113	27.5.2014
►M2	Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/125 van de Commissie van 19 november 2021	L 20	40	31.1.2022
►M3	Verordening (EU) 2024/3024 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024	L 3024	1	6.12.2024

▼B

VERORDENING (EU) Nr. 691/2011 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 6 juli 2011

inzake Europese milieu-economische rekeningen

(Voor de EER relevante tekst)

▼M3

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening wordt een gemeenschappelijk kader vastgesteld voor het verzamelen, samenstellen, indienen en evalueren van Europese milieu-economische rekeningen, met het doel milieu-economische rekeningen op te stellen bij wijze van satellietrekeningen bij het in Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad ([1]) vastgestelde Europees systeem van rekeningen 2010 (ESR 2010), door te voorzien in methoden, gemeenschappelijke normen, definities, classificaties en boekhoudregels die voor het samenstellen van milieu-economische rekeningen gebruikt moeten worden.

Deze verordening draagt tevens bij aan het verstrekken van gedegen informatie over de belangrijkste trends, moeilijkheden en drijvende krachten voor milieuverandering en ondersteunt aldus het monitoren en evalueren van de vooruitgang van de Unie bij het verwezenlijken van haar in Unierecht vastgelegde milieudoelstellingen en bij het nakomen van haar internationale milieuverbintenissen.

▼B

Artikel 2

Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. „luchtemissie”: de fysieke stroom van gasvormige stoffen of deeltjes van de nationale economie (productie- of verbruiksprocessen) naar de atmosfeer (als onderdeel van het milieusysteem);

2. „milieubelasting”: belasting met als belastinggrondslag een fysieke eenheid (of een benadering van een fysieke eenheid) van iets wat een bewezen specifiek negatief effect op het milieu heeft, en dat in het ►M3 ESR 2010 ◄ als belasting wordt aangemerkt;

3. „materiaalstroomrekeningen voor de gehele economie” (MSR-GE): coherente samenstellingen van de materiaalinput in de nationale economieën, de veranderingen van de materiaalvoorraad in de economie en de materiaaloutput naar andere economieën of het milieu;

([1]) Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (PB L 174 van 26.6.2013, blz. 1).

▼M1

4. „milieubeschermingsuitgaven”: de economische middelen die door ingezeten eenheden worden besteed aan milieubescherming. Milieubescherming omvat alle maatregelen en activiteiten met als hoofddoel de voorkoming, vermindering en bestrijding van verontreiniging en iedere andere verslechtering van het milieu. Onder deze maatregelen en activiteiten vallen alle maatregelen die worden genomen om het milieu na een verslechtering te herstellen. Onder deze definitie vallen geen activiteiten die weliswaar het milieu ten goede komen, maar die vooral ten doel hebben tegemoet te komen aan de technische behoeften of de interne gezondheids- en veiligheids- en beveiligingsvereisten van een onderneming of andere instelling;

5. „milieugoederen- en -dienstensector”: productieactiviteiten van een nationale economie die milieuproducten (milieugoederen en -diensten) genereren. Milieuproducten zijn producten en diensten die zijn voortgebracht met het oog op de bescherming van het milieu, zoals bedoeld in punt 4, en op het beheer van hulpbronnen. Onder het beheer van hulpbronnen vallen de bescherming, instandhouding en vergroting van de voorraad natuurlijke hulpbronnen en derhalve vrijwaring tegen uitputting van die bronnen;

6. „fysieke-energiestroomrekeningen”: coherente samenstellingen van de fysieke energiestromen in de nationale economieën, de stromen die binnen de economie circuleren en de energie-output naar andere economieën of het milieu;

▼M3

7. „bosrekeningen”: vermogensrekeningen voor bosbestanden, bestaande uit bebost land en hout op bebost land, en rekeningen voor economische activiteiten voor bosbouw en houtkap;

8. „milieusubsidies en soortgelijke overdrachten”: inkomens- en kapitaaloverdrachten in de zin van het ESR 2010, bedoeld voor het ondersteunen van activiteiten ter bescherming van het milieu en ter instandhouding van natuurlijke hulpbronnen en aanverwante producten;

9. „ecosysteemrekeningen”: een reeks rekeningen die bedoeld zijn om consistente informatie te verstrekken over de omvang en toestand van ecosystemen en over de dienstenstromen van die ecosystemen naar het sociaaleconomisch systeem.

▼B

Artikel 3

Modules

1. De binnen het in artikel 1 bedoelde gemeenschappelijk kader samen te stellen milieu-economische rekeningen worden opgedeeld in de volgende modules:

a) een module voor luchtemissierekeningen, zoals beschreven in bijlage I;

b) een module voor milieubelastingen naar economische activiteit, zoals beschreven in bijlage II;

c) een module voor materiaalstroomrekeningen voor de gehele economie, zoals beschreven in bijlage III;

▼M1

d) een module voor uitgavenrekeningen voor milieubescherming, zoals beschreven in bijlage IV;

e) een module voor rekeningen voor de milieugoederen- en -dienstensector, zoals beschreven in bijlage V;

f) een module voor fysieke-energiestroomrekeningen, zoals beschreven in bijlage VI;

▼M3

g) een module voor bosrekeningen, zoals beschreven in bijlage VII;

h) een module voor rekeningen voor milieusubsidies en soortgelijke overdrachten, zoals beschreven in bijlage VIII;

i) een module voor ecosysteemrekeningen, zoals beschreven in bijlage IX.

▼B

2. Elke bijlage moet bevatten:

a) de doelstellingen waarvoor de rekeningen moeten worden samengesteld;

b) de dekking van de rekeningen;

c) de lijst van kenmerken waarvoor gegevens moeten worden verzameld en toegezonden;

d) het eerste referentiejaar, de frequentie en de indieningstermijnen voor de samenstelling van de rekeningen;

e) de rapporteringstabellen;

f) de maximumduur van de in artikel 8 bedoelde overgangsperioden gedurende welke de Commissie afwijkingen kan toestaan.

▼M3

3. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 9 gedelegeerde handelingen vast te stellen indien dit nodig is om in te haken op ontwikkelingen op het gebied van milieu, economie en techniek om:

a) deze verordening aan te vullen door methodologische richtsnoeren te geven;

b) de bijlagen I tot en met VI te wijzigen wat betreft de in lid 2, punten c), d) en e), bedoelde informatie;

c) de bijlagen VII, VIII en IX te wijzigen wat betreft de in lid 2, punten c), d) en e), bedoelde informatie, op voorwaarde dat:

i) de in lid 2, punt c), bedoelde lijst van kenmerken slechts om de drie jaar wordt gewijzigd met maximaal vier kenmerken per bijlage, en

ii) de in lid 2, punt d), bedoelde informatie alleen wordt gewijzigd om het eerste referentiejaar, de frequentie en de indieningstermijnen van eventuele toegevoegde kenmerken vast te stellen.

▼M3

Wanneer de Commissie haar bevoegdheid op grond van dit lid uitoefent, zorgt zij ervoor dat haar gedelegeerde handelingen de lidstaten en de respondenten geen aanzienlijke extra lasten bezorgen. De Commissie motiveert haar gedelegeerde handelingen naar behoren.

▼M1

4. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 9 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de specificatie van de in bijlage VI, deel 3, bedoelde energieproducten, op basis van de lijsten vastgesteld in de bijlagen bij Verordening (EG) nr. 1099/2008 van het Europees Parlement en de Raad ([1]).

Zulke gedelegeerde handelingen brengen geen aanzienlijke extra lasten mee voor de lidstaten en de respondenten. Bij de vaststelling en het bijwerken van de in de eerste alinea bedoelde lijsten motiveert de Commissie haar optreden naar behoren en maakt zij in voorkomend geval gebruik van input van ter zake doende deskundigen met betrekking tot een kosten-batenanalyse, met inbegrip van een beoordeling van de lasten voor de respondenten en van de productiekosten.

5. Teneinde een eenvormige toepassing van bijlage V te waarborgen, stelt de Commissie uiterlijk op 31 december 2015 door middel van uitvoeringshandelingen een indicatief compendium van milieugoederen en -diensten vast en van de economische activiteiten die onder bijlage V moeten vallen, ingedeeld in de volgende categorieën: specifieke milieudiensten, producten uitsluitend bestemd voor milieubescherming of beheer van natuurlijke hulpbronnen (gelieerde producten), aangepaste goederen en milieutechnologieën. Wanneer nodig werkt de Commissie dit compendium bij.

De in de eerste alinea vermelde uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

▼B

Artikel 4

▼M3

Proef- en haalbaarheidsstudies

1. De Commissie stelt een programma voor proef- en haalbaarheidsstudies op die op vrijwillige basis door de lidstaten worden uitgevoerd om de rapportering verder te ontwikkelen en de kwaliteit van de gegevens te verbeteren, lange tijdreeksen op te stellen en de methodologie verder te ontwikkelen. Het programma omvat proefstudies waarmee de nieuwe modules voor milieu-economische rekeningen worden getest. Bij het opstellen van het programma besteedt de Commissie bijzondere aandacht aan modules die gegevens opleveren over energiesubsidies, met inbegrip van subsidies voor fossiele brandstoffen, en waarborgt ze dat er op de lidstaten en de respondenten geen extra administratieve of financiële lasten komen te rusten.

▼B

2. De Commissie evalueert de bevindingen van de proefstudies waarbij zij de voordelen van de beschikbaarheid van de gegevens afweegt tegen de kosten van het verzamelen en de administratieve lasten voor de respondenten. Deze bevindingen worden meegewogen in de voorstellen voor het invoeren van nieuwe modules voor milieu-economische rekeningen die de Commissie mag opnemen in het in artikel 10 bedoelde verslag.

([1]) Verordening (EG) nr. 1099/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 betreffende afvalstoffenstatistieken (PB L 304 van 14.11.2008, blz. 1).

▼M3

3. Naast het programma voor proef- en haalbaarheidsstudies voert de Commissie (Eurostat) uiterlijk op 27 juni 2026, in samenwerking met de lidstaten, een beoordeling uit van de methodologische mogelijkheden en de haalbaarheid van monetaire waardering, mogelijke rapporteringswaarden voor de ontbrekende waarden, en mogelijke alternatieve meetmethoden voor ecosysteemdienstenrekeningen, rekening houdend met de internationale normen van het systeem van milieu-economische rekeningen — ecosysteemboekhouding (*System of Environmental-Economic Accounting — Ecosystem Accounting* — SEEA EA). Op basis van de resultaten van die beoordeling en die studies kan de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een wetgevingsvoorstel tot wijziging van deze verordening indienen om de monetair gewaardeerde ecosysteemrekeningen erin op te nemen.

▼B

Artikel 5

Gegevensverzameling

1. Overeenkomstig de bijlagen bij deze verordening verzamelen de lidstaten de nodige gegevens voor de waarneming van de in artikel 3, lid 2, onder c), bedoelde kenmerken.

2. Uitgaande van het beginsel van de administratieve vereenvoudiging kunnen de lidstaten voor het zich verschaffen van de nodige gegevens gebruikmaken van een combinatie van de hieronder genoemde bronnen:

a) enquêtes;

b) statistische schattingsmethoden in gevallen waar bepaalde kenmerken niet zijn waargenomen voor alle eenheden;

c) administratieve bronnen;

▼M3

d) andere toepasselijke informatiebronnen, methoden of innovatieve benaderingen, voor zover hiermee milieu-economische rekeningen kunnen worden gegenereerd die onderling vergelijkbaar zijn en die voldoen aan de toepasselijke specifieke kwaliteitseisen.

Lidstaten die besluiten om de in punt d), vermelde bronnen, methoden of innovatieve benaderingen te gebruiken, informeren de Commissie (Eurostat) zo spoedig mogelijk vóór het einde van het jaar voorafgaand aan de uitvoering van de methode en geven nadere informatie over de kwaliteit van de verkregen gegevens.

▼B

3. De lidstaten informeren de Commissie en verstrekken bijzonderheden over de gehanteerde methoden en bronnen.

Artikel 6

Toezending aan de Commissie (Eurostat)

1. De lidstaten zenden de Commissie (Eurostat) de in de bijlagen genoemde gegevens, ook de vertrouwelijke, binnen de daarin gestelde termijnen toe.

▼B

2. De gegevens worden toegezonden in een geschikt technisch formaat, dat door de Commissie wordt vastgesteld door middel van uitvoeringshandelingen. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Artikel 7

Kwaliteitsbeoordeling

1. Voor de toepassing van deze verordening zijn de kwaliteitscriteria van artikel 12, lid 1, van Verordening (EG) nr. 223/2009 van toepassing op de toegezonden gegevens.

2. De lidstaten dienen bij de Commissie (Eurostat) een verslag in over de kwaliteit van de toegezonden gegevens.

3. Bij de toepassing van de in lid 1 vermelde kwaliteitscriteria op de onder deze verordening vallende gegevens, stelt de Commissie uitvoeringshandelingen vast teneinde de nadere regelingen, de opzet en de periodiciteit van de kwaliteitsverslagen te omschrijven. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde onderzoekprocedure.

4. De Commissie (Eurostat) beoordeelt de kwaliteit van de toegezonden gegevens en kan binnen een maand na de ontvangst van de gegevens de lidstaat in kwestie om aanvullende informatie over de gegevens of om een herziene reeks gegevens vragen.

▼M3

Artikel 8

Afwijkingen

1. De Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen om de lidstaten een afwijking toe te staan voor zover hun nationale statistische systemen grote aanpassingen vereisen. Afwijkingen van de bijlagen kunnen worden toegestaan gedurende de daarin bedoelde overgangsperiode. Afwijkingen kunnen tevens worden toegestaan van de uitvoeringsmaatregelen en gedelegeerde handelingen die op grond van deze verordening zijn vastgesteld. Die afwijkingen kunnen worden toegestaan voor een maximumduur van twee jaar. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 11, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

De eerste alinea van dit lid is niet van toepassing op wijzigingen die het gevolg zijn van aangepaste classificaties en nomenclaturen of wijzigingen in boekhoudkundige kaders van nationale en regionale rekeningen overeenkomstig Verordening (EU) nr. 549/2013.

2. Om een afwijking van de bijlagen VII, VIII en IX uit hoofde van lid 1 te verkrijgen, dient de betrokken lidstaat uiterlijk op 27 december 2026 bij de Commissie een naar behoren gemotiveerd verzoek in. Om een afwijking uit hoofde van lid 1 te verkrijgen voor uitvoeringsmaatregelen of gedelegeerde handelingen die op grond van deze verordening zijn vastgesteld en na 26 december 2024 in werking treden, dient de betrokken lidstaat binnen drie maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van de betrokken maatregel of handeling bij de Commissie een naar behoren gemotiveerd verzoek in.

▼M3

Artikel 8 bis

Financiering

1. Voor de uitvoering van deze verordening verstrekt de Unie financiële steun uit het bij Verordening (EU) 2021/690 van het Europees Parlement en de Raad ([1]) vastgestelde programma voor de interne markt aan de nationale instituten voor de statistiek en andere nationale instanties als bedoeld in artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 223/2009, voor:

a) het ontwikkelen van methodologieën voor statistieken uit hoofde van deze verordening, met inbegrip van de deelname van lidstaten aan in artikel 4 bedoelde representatieve proef- en haalbaarheidsstudies;

b) het verbeteren van de statistische kwaliteit van rekeningen, met name voor de ontwikkeling of verbetering van processen, met inbegrip van digitale oplossingen die gericht zijn op het produceren van statistieken van hogere kwaliteit;

c) het verbeteren van de tijdigheid van de rekeningen en het verminderen van de administratieve lasten en de rapporteringlast.

2. Het bedrag van de financiële bijdrage van de Unie uit hoofde van dit artikel wordt vastgesteld overeenkomstig de regels van het programma voor de interne markt als onderdeel van de jaarlijkse begrotingsprocedure, onder voorbehoud van de beschikbaarheid van financiering. De begrotingsautoriteit stelt de voor elk jaar beschikbare kredieten vast.

3. Voor de uitvoering van deze verordening kan aan de in artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 223/2009 bedoelde nationale instanties voor de statistiek en andere nationale instanties als bedoeld ook een financiële bijdrage uit andere toepasselijke financiële programma's van de Unie ter beschikking worden gesteld, overeenkomstig de regels van die programma's.

Artikel 9

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.

2. De in artikel 3, leden 3 en 4, en artikel 10 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van vijf jaar met ingang van 11 augustus 2011. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend verlengd met termijnen van dezelfde duur, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het eind van elke termijn verzet tegen deze verlenging.

3. De in artikel 3, leden 3 en 4, en artikel 10 bedoelde bevoegdheidsdelegatie kan te allen tijde door het Europees Parlement of de Raad worden ingetrokken. Een besluit tot intrekking maakt een einde aan de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

([1]) Verordening (EU) 2021/690 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van een programma voor de interne markt, het concurrentievermogen van ondernemingen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, het gebied van planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders, en Europese statistieken (programma voor de interne markt), en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 99/2013, (EU) nr. 1287/2013, (EU) nr. 254/2014, en (EU) nr. 652/2014 (PB L 153 van 3.5.2021, blz. 1).

▼M3

4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.

5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

6. Een op grond van artikel 3, leden 3 of 4, of artikel 10 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld geen bezwaar te zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 9 bis

Portaal voor statistische gegevens van milieu-economische rekeningen („dashboard”)

1. De Commissie (Eurostat) zet een portaal voor statistische gegevens van milieu-economische rekeningen („dashboard”) op, waarin de kernindicatoren van milieu-economische rekeningen op een gebruikersvriendelijke en interactieve manier worden samengevat.

Het gegevensportaal toont de door de lidstaten verstrekte gegevens in elk van de in deze verordening vastgelegde modules en over de in artikel 10, vierde alinea, bedoelde investeringen in beperking van klimaatverandering.

2. Het gegevensportaal is uiterlijk op 31 december 2024 operationeel en wordt eenmaal per jaar door de Commissie (Eurostat) bijgewerkt. Het gegevensportaal wordt openbaar gemaakt op de website van Eurostat.

▼B

Artikel 10

Verslag en toetsing

Uiterlijk op 31 december 2013 en daarna om de drie jaar brengt de Commissie verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van de verordening. Dat verslag bevat een evaluatie van met name de kwaliteit van de toegezonden gegevens en de methoden voor het verzamelen van gegevens, de administratieve belasting voor de lidstaten en de respondenten, alsook de haalbaarheid en doeltreffendheid van deze statistieken.

Het verslag gaat in voorkomend geval en op basis van de bevindingen in artikel 4, lid 2, vergezeld van voorstellen:

▼M3

— voor de invoering van nieuwe modules voor milieu-economische rekeningen, zoals (kwantitatieve en kwalitatieve) waterrekeningen, uitgavenrekeningen voor hulpbronnenbeheer, subsidies of ondersteunende maatregelen die mogelijk schadelijk zijn voor het milieu en afvalrekeningen;

▼B

— die bedoeld zijn om de kwaliteit van de gegevens en methoden voor het verzamelen van gegevens verder te verbeteren met het oog op een betere dekking en betere vergelijkbaarheid van de gegevens, en een vermindering van de administratieve last voor het bedrijfsleven en overheden.

▼M3

Uiterlijk op 31 december 2024 en vervolgens ten minste om de twee jaar geeft de Commissie (Eurostat) een digitale publicatie uit met gegevens en statistieken over de beperking van klimaatverandering, met inbegrip van investeringen, die zijn samengesteld op basis van de ter zake doende gegevens van de modules voor milieu-economische rekeningen en indien nodig uit andere gegevensbronnen.

De Commissie stelt overeenkomstig artikel 9 gedelegeerde handelingen vast om, in voorkomend geval, deel 3 van bijlage V te wijzigen om daarin kenmerken op te nemen met betrekking tot andere investeringen in de beperking van klimaatverandering. De gegevens in de in de derde alinea van dit artikel bedoelde digitale publicatie bevatten een uitsplitsing van die gegevens per lidstaat, ook over investeringen, en hebben betrekking op alle sectoren van de economie en activiteiten.

Uiterlijk op 27 december 2026 beoordeelt de Commissie de kwaliteit van de beschikbare gegevens over energiesubsidies, met inbegrip van subsidies voor fossiele brandstoffen, over de adaptatie aan klimaatverandering en over water, en dient zij, in voorkomend geval, bij het Europees Parlement en de Raad een wetgevingsvoorstel in voor de invoering van nieuwe modules voor milieu-economische rekeningen voor energiesubsidies, met inbegrip van subsidies voor fossiele brandstoffen; adaptatie aan klimaatverandering, met inbegrip van uitgaven daarvoor, en voor waterrekeningen.

▼B

Artikel 11

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité voor het Europees statistisch systeem dat is opgericht bij Verordening (EG) nr. 223/2009. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 12

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

▼B

BIJLAGE I

MODULE VOOR LUCHTEMISSIEREKENINGEN

Deel 1

DOELSTELLINGEN

De luchtemissierekeningen registreren en presenteren de gegevens over luchtemissies op zodanige wijze dat zij compatibel zijn met het systeem van nationale rekeningen. De emissies naar lucht van de nationale economieën worden geregistreerd in een indeling naar emitterende economische activiteit als aangegeven in het ►M3 ESR 2010 ◄. Economische activiteiten omvatten productie en verbruik.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor de luchtemissierekeningen. Deze gegevens zullen op zodanige wijze worden ontwikkeld dat de emissies worden gerelateerd aan de economische productie- en verbruiksactiviteiten van de bedrijfstakken en huishoudens. De krachtens deze verordening gerapporteerde gegevens over directe emissies zullen worden gecombineerd met de economische input-outputtabellen, de aanbod- en gebruikstabellen en de gegevens over het verbruik van huishoudens, die reeds aan de Commissie (Eurostat) worden meegedeeld in het kader van de ►M3 ESR 2010 ◄-rapportering.

Deel 2

DEKKING

De luchtemissierekeningen hebben dezelfde systeemgrenzen als het ►M3 ESR 2010 ◄ en zij zijn ook op het ingezetenenprincipe gebaseerd.

Overeenkomstig het ►M3 ESR 2010 ◄ is het begrip ingezetenschap gebaseerd op het volgende beginsel: een in een land ingezeten eenheid heeft een economisch belangencentrum in het economische gebied van dat land, d.w.z. zij verricht gedurende een periode van minimaal een jaar economische activiteiten in dat gebied.

De luchtemissierekeningen registreren de emissies die voortvloeien uit de activiteiten van alle ingezeten eenheden, ongeacht waar deze emissies in geografisch opzicht werkelijk plaatsvinden.

De luchtemissierekeningen registreren de stromen residugassen en fijn stof die hun oorsprong vinden in de nationale economie en in de atmosfeer terechtkomen. Voor de toepassing van deze verordening wordt met de term „atmosfeer” een onderdeel van het milieusysteem bedoeld. De systeemgrens betreft de grenslijn tussen de nationale economie (als onderdeel van het economische systeem) en de atmosfeer (als onderdeel van het milieusysteem). Nadat de geëmitteerde stoffen de systeemgrens hebben overschreden, zijn zij aan geen enkele menselijke controle meer onderworpen, gaan zij op in natuurlijke materiaalcycli en kunnen zij diverse soorten milieueffecten teweegbrengen.

▼M2

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen statistieken op over de emissie van de volgende luchtvervuilende stoffen:

Naam	Symbool	Eenheid
Koolstofdioxide zonder emissies uit biomassa	CO_2	1 000 ton (Gg)
Koolstofdioxide uit biomassa	Biomassa-CO_2	1 000 ton (Gg)

▼M2

Naam	Symbool	Eenheid
Distikstofoxide	N2O	ton (Mg)
Methaan	CH_4	ton (Mg)
Perfluorkoolstoffen	PFK's	ton (Mg) CO_2-equivalenten
Fluorkoolwaterstoffen	HFK's	ton (Mg) CO_2-equivalenten
Zwavelhexafluoride en stikstoftrifluoride	SF_6 NF_3	ton (Mg) CO_2-equivalenten
Stikstofoxiden	NOX	ton (Mg) NO2-equivalenten
Vluchtige organische stoffen met uitzondering van methaan	NMVOS	ton (Mg)
Koolstofmonoxide	CO	ton (Mg)
Fijn stof < 10 µm	PM10	ton (Mg)
Fijn stof < 2,5 µm	PM2,5	ton (Mg)
Zwaveloxiden	SO_X	ton (Mg) SO_2-equivalenten
Ammoniak	NH3	ton (Mg)

Alle gegevens worden tot op één decimaal nauwkeurig meegedeeld.

▼B

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

2. De statistieken worden binnen 21 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU-27 voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is het jaar waarin de verordening in werking treedt.

5. De eerste keer dat de lidstaten gegevens indienen, voegen zij de jaargegevens vanaf 2008 tot het eerste referentiejaar bij.

6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-4, n-3, n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is.

▼M2

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken worden gegevens verstrekt volgens een hiërarchische classificatie van economische activiteiten, NACE Rev. 2 (aggregatieniveau A*64), die volledig compatibel is met het ►M3 ESR 2010 ◄. Voorts worden gegevens verstrekt voor:

▼M2

— luchtemissies van huishoudens;

— overbruggingsposten, waaronder wordt verstaan: rapporteringsposten waarmee de krachtens deze verordening ingediende luchtemissierekeningen en de in officiële nationale luchtemissie-inventarissen geregistreerde gegevens duidelijk met elkaar in overeenstemming worden gebracht.

2. De in punt 1 bedoelde hiërarchische classificatie is als volgt:

Luchtemissies door de industrie — NACE Rev. 2 (A*64)

Luchtemissies van huishoudens

— Vervoer

— Verwarming/koeling

— Overige

Overbruggingsposten

Totaal luchtemissierekeningen (productieactiviteiten + huishoudens) voor elk van de in deel 3 bedoelde kenmerken

Min nationale ingezetenen in het buitenland

— Nationale vissersvaartuigen die in het buitenland actief zijn

— Vervoer over land

— Vervoer over water

— Luchtvervoer

Plus niet-ingezetenen op het grondgebied

+ Vervoer over land

+ Vervoer over water

+ Luchtvervoer

(+ of –) Overige correcties en statistische verschillen

= Totaal emissies van vervuilende stof X zoals meegedeeld aan UNFCCC ([1])/CLRTAP ([2])

▼B

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

([1]) Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.
([2]) Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand.

▼B

BIJLAGE II

MODULE VOOR MILIEUBELASTINGEN NAAR ECONOMISCHE ACTIVITEIT

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Statistieken over milieubelastingen registreren en presenteren gegevens gezien vanuit het gezichtspunt van de entiteiten die de belastingen betalen, op een wijze die volledig verenigbaar is met de gegevens die krachtens het ►M3 ESR 2010 ◄ worden gerapporteerd. De milieubelastinginkomsten van de nationale economieën worden geregistreerd volgens economische activiteit. Economische activiteiten omvatten productie en verbruik.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor de milieubelastinginkomsten uit een economische activiteit door de lidstaten.

Voor de milieubelastingstatistieken kan rechtstreeks gebruik worden gemaakt van de belastingstatistieken en de statistieken van de overheidsfinanciën, maar gebruikmaking van de volgens het ►M3 ESR 2010 ◄ gerapporteerde belastinggegevens, indien dit mogelijk is, biedt enkele voordelen.

De milieubelastingstatistieken zijn gebaseerd op de bedragen die blijken uit kohieren en aangiften of kasgegevens met correctie in de tijd; op die manier wordt consistentie met het ►M3 ESR 2010 ◄ gegarandeerd en wordt de internationale vergelijkbaarheid verbeterd.

Het ►M3 ESR 2010 ◄ bevat ook informatie over welke bedrijfstakken en sectoren de belastingen betalen. De aan het ►M3 ESR 2010 ◄ ontleende informatie over belastingen is te vinden in de institutionele sectorrekeningen en aanbods- en gebruikstabellen.

Deel 2

DEKKING

Milieubelastingen hebben dezelfde systeemgrenzen als het ►M3 ESR 2010 ◄ en bestaan uit verplichte betalingen om niet, in geld of in natura, die door de overheid of door de instellingen van de Unie worden opgelegd.

Milieubelastingen vallen onder de volgende ►M3 ESR 2010 ◄-categorieën:

— belastingen op productie en invoer (D.2),

— belastingen op inkomen, vermogen enz. (D.5),

— vermogensheffingen (D.91).

▼M2

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen statistieken over milieubelastingen op overeenkomstig de volgende kenmerken:

— energiebelastingen,

— vervoerbelastingen,

— belastingen op vervuiling,

— belastingen op hulpbronnen.

De lidstaten rapporteren ook, als afzonderlijk kenmerk, de in het Europees systeem van rekeningen geregistreerde belastinginkomsten van de overheid in verband met hun deelname aan het EU-systeem voor de handel in emissierechten.

▼M2

De lidstaten rapporteren ook, als afzonderlijk kenmerk, andere milieugerelateerde belastingen die zijn opgenomen in de totale belastingen op energie, vervoer, verontreiniging of hulpbronnen en die worden geheven op het koolstofgehalte van brandstoffen (andere CO_2-belastingen).

Alle gegevens worden in miljoenen in de nationale munteenheid verstrekt.

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

2. De statistieken worden binnen 16 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend. Dit geldt vanaf het referentiejaar 2020.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU-27 voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2020.

5. Elke keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-4, n-3, n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2016 verstrekken.

▼B

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

Voor elk van de in deel 3 bedoelde kenmerken worden gegevens verstrekt vanuit het gezichtspunt van de entiteiten die de belastingen betalen.

Wat producenten betreft, worden gegevens verstrekt die zijn uitgesplitst volgens de hiërarchische classificatie van economische activiteiten, NACE Rev. 2 (aggregatieniveau A*64 zoals in het ►M3 ESR 2010 ◄).

Wat verbruikers betreft, worden gegevens verstrekt voor:

— huishoudens,

— niet-ingezetenen.

Wanneer de belasting niet kan worden toegeschreven aan één van de bovengenoemde groeperingen van activiteiten, worden de gegevens gerapporteerd als niet toegewezen.

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

▼B

BIJLAGE III

MODULE VOOR MATERIAALSTROOMREKENINGEN VOOR DE GEHELE ECONOMIE (MSR-GE)

Deel 1

DOELSTELLINGEN

De MSR-GE omvatten alle vaste, gasvormige en vloeibare materialen, behalve lucht- en waterstromen, gemeten in massa-eenheden per jaar. Zoals met het systeem van nationale rekeningen worden met de MSR-GE twee grote doelstellingen nagestreefd. De gedetailleerde materiaalstromen leveren een waardevolle empirische databank op voor talrijke analytische studies. Voorts worden zij gebruikt om voor de nationale economieën verschillende materiaalstroomindicatoren voor de gehele economie samen te stellen.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor de MSR-GE.

Deel 2

DEKKING

Het onderscheid tussen voorraden en stromen is een grondbeginsel van een materiaalstroomsysteem. In het algemeen is een stroom een variabele die een hoeveelheid per tijdvak meet, terwijl een voorraad een variabele is die een hoeveelheid op een bepaald tijdstip meet. De MSR-GE zijn een stroombegrip. Ze meten, in massa-eenheden per jaar, de stromen materiaalinput, materiaaloutput en voorraadwijzigingen binnen de economie.

De MSR-GE zijn coherent met de beginselen van het systeem van nationale rekeningen, zoals het ingezetenenbeginsel. Ze geven de materiaalstromen weer die gerelateerd zijn aan de activiteiten van alle ingezeten eenheden van een nationale economie, ongeacht de geografische plaats waar zij plaatsvinden.

In de MSR-GE zijn er twee soorten materiaalstromen over systeemgrenzen heen die relevant zijn:

1. Materiaalstromen tussen de nationale economie en haar natuurlijke omgeving. Deze bestaan in de onttrekking van materialen (d.w.z. nieuwe of onbewerkte grondstoffen) aan en de lozing van materialen (vaak residuen genoemd) in de natuurlijke omgeving.

2. Materiaalstromen tussen de nationale economie en de rest van de wereldeconomie. Deze omvatten de invoer en de uitvoer.

Alle stromen die deze systeemgrenzen overschrijden, worden in de MSR-GE opgenomen, evenals de toevoegingen aan de door de mens aangelegde voorraden. Alle andere materiaalstromen binnen de economie worden niet in de MSR-GE weergegeven. Dit betekent dat de nationale economie in haar geheel wordt behandeld in de MSR-GE en bijvoorbeeld leveringen van producten tussen bedrijfstakken niet worden beschreven. Natuurlijke stromen binnen de natuurlijke omgeving zijn eveneens uitgesloten.

▼B

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen in voorkomend geval voor de MSR-GE statistieken op over de in deel 5 vermelde kenmerken.

1. De binnenlandse onttrekking (BO) omvat de jaarlijkse hoeveelheid vaste, vloeibare en gasvormige materialen (uitgezonderd lucht en water) die aan de natuurlijke omgeving worden onttrokken om als input in de economie te worden gebruikt.

2. De fysieke invoer en de fysieke uitvoer omvatten alle ingevoerde of uitgevoerde goederen in massa-eenheden. Verhandelde goederen omvatten goederen in alle stadia van be- of verwerking, van grondstoffen tot eindproducten.

▼M2

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

2. De statistieken worden binnen 16 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend. Dit geldt vanaf het referentiejaar 2021.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU-27 voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2021.

5. Elke keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-4, n-3, n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2017 verstrekken.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

Voor de in de volgende tabellen vermelde kenmerken worden gegevens in massa-eenheden verstrekt.

Tabel A — Binnenlandse onttrekking

MF.1	Biomassa
MF.1.1	Gewassen (uitgezonderd voedergewassen)
MF.1.1.1	Granen
MF.1.1.2	Wortel- en knolgewassen
MF.1.1.3	Suikergewassen
MF.1.1.4	Peulvruchten
MF.1.1.5	Noten
MF.1.1.6	Oliehoudende gewassen

▼**M2**

MF.1.1.7	Groenten
MF.1.1.8	Fruit
MF.1.1.9	Vezels
MF.1.1.A	Overige gewassen (uitgezonderd voedergewassen), n.e.g.
MF.1.2	Gewas- en oogstresten (gebruikt), voedergewassen en door begrazing onttrokken biomassa
MF.1.2.1	Gewas- en oogstresten (gebruikt)
MF.1.2.1.1	Stro
MF.1.2.1.2	Overige gewas- en oogstresten (bladeren van suiker- en voederbieten enz.)
MF.1.2.2	Voedergewassen en door begrazing onttrokken biomassa
MF.1.2.2.1	Voedergewassen (met inbegrip van biomassaoogst van grasland)
MF.1.2.2.2	Door begrazing onttrokken biomassa
MF.1.3	Hout
MF.1.3.1	Werkhout (industrieel rondhout)
MF.1.3.2	Brandhout en overige onttrekking
MF.1.4	Vangst van in het wild levende vis, waterplanten en-dieren, jacht en verzamelen
MF.1.4.1	Vangst van in het wild levende vis
MF.1.4.2	Alle overige waterdieren en -planten
MF.1.4.3	Jacht en verzamelen
MF.2	Metaalertsen (ruwe ertsen)
MF.2.1	IJzer
MF.2.2	Non-ferrometaal
MF.2.2.1	Koper
MF.2.2.2	Nikkel
MF.2.2.3	Lood
MF.2.2.4	Zink
MF.2.2.5	Tin
MF.2.2.6	Goud, zilver, platina en overige edele metalen
MF.2.2.7	Bauxiet en overig aluminium
MF.2.2.8	Uranium en thorium

▼**M2**

MF.2.2.9	Overige non-ferrometalen
MF.3	Niet-metaalhoudende mineralen
MF.3.1	Marmer, graniet, zandsteen, porfier, basalt, overige sier- of bouwsteen (uitgezonderd leisteen)
MF.3.2	Kalk en dolomiet
MF.3.3	Leisteen
MF.3.4	Mineralen voor de chemische en de kunstmestindustrie
MF.3.5	Zout
MF.3.6	Kalksteen en gips
MF.3.7	Klei en kaolien
MF.3.8	Zand en grind
MF.3.9	Andere niet-metaalhoudende mineralen, n.e.g.
MF.3.A	Uitgegraven aardmateriaal (met inbegrip van teelaarde), alleen indien gebruikt (facultatieve rapportering)
MF.4	Fossiele energiegrondstoffen/-dragers
MF.4.1	Steenkool en overige vaste energiegrondstoffen/-dragers
MF.4.1.1	Bruinkool
MF.4.1.2	Steenkool
MF.4.1.3	Bitumineuze leisteen en bitumineus zand
MF.4.1.4	Turf
MF.4.2	Vloeibare en gasvormige energiegrondstoffen/-dragers
MF.4.2.1	Ruwe aardolie, condensaat en aardgascondensaten (NGL)
MF.4.2.2	Aardgas

Tabellen B (Invoer — Totale handel) en D (Uitvoer — Totale handel)

MF.1	Biomassa
MF.1.1	Gewassen (uitgezonderd voedergewassen)
MF.1.1.1	Granen
MF.1.1.2	Wortel- en knolgewassen
MF.1.1.3	Suikergewassen
MF.1.1.4	Peulvruchten
MF.1.1.5	Noten
MF.1.1.6	Oliehoudende gewassen

▼**M2**

MF.1.1.7	Groenten
MF.1.1.8	Fruit
MF.1.1.9	Vezels
MF.1.1.A	Overige gewassen (uitgezonderd voedergewassen), n.e.g.
MF.1.2	Gewas- en oogstresten (gebruikt), voedergewassen en door begrazing onttrokken biomassa
MF.1.2.1	Gewas- en oogstresten (gebruikt)
MF.1.2.1.1	Stro
MF.1.2.1.2	Overige gewas- en oogstresten (bladeren van suiker- en voederbieten enz.)
MF.1.2.2	Voedergewassen en door begrazing onttrokken biomassa
MF.1.2.2.1	Voedergewassen (met inbegrip van biomassaoogst van grasland)
MF.1.3	Hout
MF.1.3.1	Werkhout (industrieel rondhout)
MF.1.3.2	Brandhout en overige onttrekking
MF.1.4	Vangst van in het wild levende vis, waterplanten en-dieren, jacht en verzamelen
MF.1.4.1	Vangst van in het wild levende vis
MF.1.4.2	Alle overige waterdieren en -planten
MF.1.5	Levende dieren en dierlijke producten (met uitzondering van wilde vis, waterplanten en dieren, geschoten en verzamelde dieren)
MF.1.5.1	Levende dieren (met uitzondering van wilde vis, waterplanten en waterdieren, geschoten en verzamelde dieren)
MF.1.5.2	Vlees en vleesbereidingen
MF.1.5.3	Zuivelproducten, vogeleieren, en honig
MF.1.5.4	Overige producten van dieren (dierlijke vezels, huiden, bont, leder enz.)
MF.1.6	Producten hoofdzakelijk van biomassa
MF.2	Metaalertsen (ruwe ertsen)
MF.2.1	IJzer
MF.2.2	Non-ferrometaal
MF.2.2.1	Koper
MF.2.2.2	Nikkel
MF.2.2.3	Lood

▼**M2**

MF.2.2.4	Zink
MF.2.2.5	Tin
MF.2.2.6	Goud, zilver, platina en overige edele metalen
MF.2.2.7	Bauxiet en overig aluminium
MF.2.2.8	Uranium en thorium
MF.2.2.9	Overige non-ferrometalen
MF.2.3	Producten hoofdzakelijk van metalen
MF.3	Niet-metaalhoudende mineralen
MF.3.1	Marmer, graniet, zandsteen, porfier, basalt, overige sier- of bouwsteen (uitgezonderd leisteen)
MF.3.2	Kalk en dolomiet
MF.3.3	Leisteen
MF.3.4	Mineralen voor de chemische en de kunstmestindustrie
MF.3.5	Zout
MF.3.6	Kalksteen en gips
MF.3.7	Klei en kaolien
MF.3.8	Zand en grind
MF.3.9	Andere niet-metaalhoudende mineralen, n.e.g.
MF.3.B	Producten hoofdzakelijk van niet-metaalhoudende mineralen
MF.4	Fossiele energiegrondstoffen/-dragers
MF.4.1	Steenkool en overige vaste energiegrondstoffen/-dragers
MF.4.1.1	Bruinkool
MF.4.1.2	Steenkool
MF.4.1.3	Bitumineuze leisteen en bitumineus zand
MF.4.1.4	Turf
MF.4.2	Vloeibare en gasvormige energiegrondstoffen/-dragers
MF.4.2.1	Ruwe aardolie, condensaat en aardgascondensaten (NGL)
MF.4.2.2	Aardgas
MF.4.2.3	Ingenomen brandstof ingenomen (Invoer: Door ingezeten eenheden in het buitenland; Uitvoer: door niet-ingezeten eenheden in het binnenland)
MF.4.2.3.1	Brandstof voor vervoer over land

▼M2

MF.4.2.3.2 Brandstof voor vervoer over water

MF.4.2.3.3 Brandstof voor luchtvervoer

MF.4.3 Producten hoofdzakelijk van fossiele energieproducten

MF.5 Overige producten

MF.6 Afval voor definitieve verwerking en verwijdering

▼B

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

▼M1

BIJLAGE IV

MODULE VOOR UITGAVENREKENINGEN VOOR MILIEUBESCHERMING

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Uitgavenrekeningen voor milieubescherming verstrekken, op een wijze die verenigbaar is met de gegevens die krachtens het ESR worden gerapporteerd, gegevens over de milieubeschermingsuitgaven, dat wil zeggen, over de economische middelen die door ingezeten eenheden zijn besteed aan milieubescherming. De rekeningen maken het mogelijk de nationale uitgaven voor milieubescherming samen te stellen, die gelijk zijn aan de som van alle gebruik van milieubeschermingsdiensten door ingezeten eenheden, de bruto-investeringen in vaste activa (BIVA) voor milieubeschermingsactiviteiten en de overdrachten voor milieubescherming die geen tegenhanger zijn van eerdere posten, minus financiering door de rest van de wereld.

De uitgavenrekeningen voor milieubescherming moeten gebruikmaken van de reeds beschikbare informatie in de nationale rekeningen (productie- en inkomensvormingsrekeningen, BIVA volgens NACE, aanbod- en gebruikstabellen, gegevens volgens de classificatie van overheidsfuncties), structurele bedrijfsstatistieken, het ondernemingsregister en andere bronnen.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor de uitgavenrekeningen voor milieubescherming.

Deel 2

DEKKING

De uitgavenrekeningen voor milieubescherming hebben dezelfde systeemgrenzen als het ESR en laten de milieubeschermingsuitgaven voor hoofdactiviteiten, nevenactiviteiten en hulpactiviteiten zien. De volgende sectoren worden bestreken:

— de overheid (met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens) en ondernemingen als institutionele sectoren die milieubeschermingsdiensten produceren. Gespecialiseerde producenten produceren milieubeschermingsdiensten als hoofdactiviteit;

— huishoudens, overheid en ondernemingen als consumenten van milieubeschermingsdiensten;

— de rest van de wereld als begunstigde of plaats van herkomst van overdrachten voor milieubescherming.

▼M2

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen uitgavenrekeningen voor milieubescherming op overeenkomstig de volgende kenmerken die zijn gedefinieerd overeenkomstig het ESR:

— output van diensten op het gebied van milieubescherming. Er wordt onderscheid gemaakt tussen marktoutput, niet-marktoutput en output van hulpactiviteiten;

— intermediair verbruik van diensten op het gebied van milieubescherming

▼M2

— intermediair verbruik van diensten op het gebied van milieubescherming voor de productie van diensten op het gebied van milieubescherming,

— invoer en uitvoer van diensten op het gebied van milieubescherming;

— belasting over de toegevoegde waarde (btw) en andere productgebonden belastingen minus subsidies op diensten op het gebied van milieubescherming;

— bruto-investeringen in vaste activa en aankopen minus verkopen van niet-financiële niet-geproduceerde activa voor de productie van diensten op het gebied van milieubescherming;

— consumptie van diensten op het gebied van milieubescherming.

▼M3

_____

▼M2

Alle gegevens worden in miljoenen in de nationale munteenheid verstrekt.

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

2. De statistieken worden binnen 24 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend. Dit geldt vanaf het referentiejaar 2020.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de ►M3 EU-27 ◄ voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2020.

5. Elke keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2018 verstrekken.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken worden gegevens verstrekt uitgesplitst naar:

   — type producenten/consumenten van milieubeschermingsdiensten als beschreven in deel 2;

   — klassen van de classificatie van activiteiten voor de bescherming van het milieu (CEPA) als volgt:

      — CEPA 1

      — CEPA 2

      — CEPA 3

      — CEPA 4

      — CEPA 5

▼M2

— CEPA 6

— De som van CEPA 7, CEPA 8 en CEPA 9

— De volgende NACE-uitsplitsingen voor de bijproductie van diensten op het gebied van milieubescherming: NACE Rev. 2 B, C, D, afdeling 36. Gegevens voor deel C moeten als volgt worden gepresenteerd:

— NACE C10-C12 — Vervaardiging van voedingsmiddelen; dranken en tabaksproducten

— NACE C17 — Vervaardiging van papier en papierwaren

— ACE C19-20 — Vervaardiging van cokes, chemicaliën en geraffineerde aardolie- en chemische producten

— NACE C 21-23 — Vervaardiging van farmaceutische producten, rubber, kunststof en andere niet-metaalhoudende producten

— NACE C 24 — Vervaardiging van metalen in primaire vorm

— NACE C 25-30 — Vervaardiging van producten van metaal, met inbegrip van machines en apparaten

— NACE C13-16, 18, 31-33 — andere productieactiviteiten

Lidstaten waar het totale bedrag van de omzet of het aantal werkzame personen in een of meer van deze NACE-onderverdelingen minder dan 1 % van het totaal voor de Unie uitmaakt, hoeven geen gegevens voor die NACE-onderverdelingen te verstrekken.

2. De CEPA-klassen waarnaar in punt 1 wordt verwezen, zijn de volgende:

CEPA 1 — Bescherming van omgevingslucht en klimaat

CEPA 2 — Afvalwaterbeheer

CEPA 3 — Afvalbeheer

CEPA 4 — Bescherming en sanering van bodem, grondwater en oppervlaktewater

CEPA 5 — Beperking van geluidshinder en trillingen

CEPA 6 — Bescherming van de biodiversiteit en het landschap

CEPA 7 — Bescherming tegen straling

CEPA 8 — Milieuonderzoek en -ontwikkeling

CEPA 9 — Overige milieubeschermende maatregelen.

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

▼M1

BIJLAGE V

MODULE VOOR REKENINGEN VOOR DE MILIEUGOEDEREN- EN -DIENSTENSECTOR

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Statistieken over milieugoederen en -diensten registreren en presenteren gegevens over de productieactiviteiten van de nationale economieën die milieuproducten voortbrengen, op zodanige wijze dat zij compatibel zijn met de gegevens die krachtens het ESR worden gerapporteerd.

De rekeningen voor milieugoederen en -diensten moeten gebruikmaken van de reeds beschikbare informatie in de nationale rekeningen, structurele bedrijfsstatistieken, het ondernemingsregister en andere bronnen.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor rekeningen voor milieugoederen en -diensten.

Deel 2

DEKKING

De milieugoederen- en -dienstensector heeft dezelfde systeemgrenzen als het ESR en bestaat uit alle milieugoederen en -diensten die binnen de productiegrens worden gegenereerd. Het ESR definieert productie als een activiteit die wordt uitgeoefend onder beheer en verantwoordelijkheid van een institutionele eenheid die arbeid, kapitaal en goederen en diensten als input gebruikt voor de voortbrenging van goederen en diensten.

Milieugoederen en -diensten zijn gegroepeerd in de volgende categorieën: specifieke milieudiensten, producten uitsluitend bestemd voor milieubescherming of beheer van natuurlijke hulpbronnen (gelieerde producten), aangepaste goederen en milieutechnologieën.

▼M2

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen statistieken over de milieugoederen- en -dienstensector op overeenkomstig de volgende kenmerken:

— Output van de totale sector milieugoederen en -diensten en van marktactiviteiten;

— Uitvoer van de totale sector milieugoederen en -diensten;

— Toegevoegde waarde van de totale sector milieugoederen en -diensten en van marktactiviteiten;

— Werkgelegenheid in de totale sector milieugoederen en -diensten en van marktactiviteiten.

Alle gegevens worden in miljoenen in nationale valuta verstrekt, behalve voor het kenmerk „werkgelegenheid”, waarvoor de eenheid „voltijdequivalenten” wordt gebruikt.

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

2. De statistieken worden binnen 22 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend. Dit geldt vanaf het referentiejaar 2020.

▼**M2**

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de ►**M3** EU-27 ◄ voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2020.

5. Elke keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2018 verstrekken.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken worden gegevens verstrekt die meerdimensionaal zijn geclassificeerd volgens:

— de classificatie van economische activiteiten, NACE Rev. 2, als volgt:

— NACE A

— NACE B

— NACE C

— NACE D

— NACE E

— NACE F

— NACE J

— NACE M

— NACE O

— NACE P

— Som van NACE G + NACE H + NACE I + NACE K + NACE L + NACE N + NACE Q + NACE R + NACE S + NACE T + NACE U

— als volgt geaggregeerde klassen van de classificatie van activiteiten voor de bescherming van het milieu (CEPA) en de classificatie van activiteiten voor het beheer van hulpbronnen (CReMA):

— CEPA 1

— CEPA 2

— CEPA 3

— CEPA 4

— CEPA 5

— CEPA 6

▼M2

— De som van CEPA 7, CEPA 8 en CEPA 9

— CReMA 10

— CReMA 11

— CReMA 13

— CReMA 13A

— CReMA 13B

— CReMA 13C

— CReMA 14

— Som van CReMA 12, CReMA 15 en CReMA 16.

2. De CEPA-klassen waarnaar in punt 1 wordt verwezen, zijn beschreven in bijlage IV. De CReMA-klassen waarnaar in punt 1 wordt verwezen, zijn de volgende:

CReMA 10 — Beheer van water

CReMA 11 — Beheer van bosbestanden

CReMA 12 — Beheer van wilde flora en fauna

CReMA 13 — Beheer van energiehulpbronnen:

CReMA 13A — Productie van energie uit hernieuwbare hulpbronnen

CReMA 13B — Warmte-/energiebesparing en -beheer

CReMA 13C — Minimalisatie van het gebruik van fossiele energie als grondstof

CReMA 14 — Beheer van mineralen

CReMA 15 — Onderzoeks- en ontwikkelactiviteiten op het gebied van hulpbronnenbeheer

CReMA 16 — Overige activiteiten op het gebied van beheer van natuurlijke hulpbronnen.

▼M1

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

▼**M1**

BIJLAGE VI

MODULE VOOR FYSIEKE-ENERGIESTROOMREKENINGEN

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Fysieke-energiestroomrekeningen presenteren gegevens over de fysieke energiestromen uitgedrukt in terajoules, op een wijze die volledig verenigbaar is met het ESR. Fysieke-energiestroomrekeningen registreren energiegegevens die verband houden met de economische activiteiten van ingezeten eenheden van nationale economieën, uitgesplitst naar economische activiteit. Zij presenteren het aanbod en het gebruik van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen. Economische activiteiten omvatten productie, consumptie en accumulatie.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor de fysieke-energiestroomrekeningen.

Deel 2

DEKKING

Fysieke-energiestroomrekeningen hebben dezelfde systeemgrenzen als het ESR en zij zijn ook op het ingezetenenprincipe gebaseerd.

Overeenkomstig het ESR is het begrip ingezetenschap gebaseerd op het volgende beginsel: een in een land ingezeten eenheid heeft een economisch belangencentrum in het economische gebied van dat land, d.w.z. zij verricht gedurende een verlengde periode (minimaal een jaar) economische activiteiten in dat gebied.

Fysieke-energiestroomrekeningen registreren fysieke energiestromen die voortvloeien uit de activiteiten van alle ingezeten eenheden, ongeacht waar deze stromen in geografisch opzicht werkelijk plaatsvinden.

Fysieke-energiestroomrekeningen registreren de fysieke energiestromen vanuit het milieu naar de economie, binnen de economie en van de economie terug naar het milieu.

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen fysieke-energiestroomrekeningen op overeenkomstig de volgende kenmerken:

— de fysieke energiestromen gegroepeerd in drie algemene categorieën:

  i) natuurlijke energie-inputs,

  ii) energieproducten,

  iii) energieresiduen;

— de oorsprong van de fysieke energiestromen, gegroepeerd in vijf categorieën, te weten productie, verbruik, accumulatie, rest van de wereld en het milieu;

— de bestemming van de fysieke energiestromen, gegroepeerd in dezelfde vijf categorieën als de oorsprong van de fysieke energiestromen.

Alle gegevens worden verstrekt in terajoules.

▼M1

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

2. De statistieken worden binnen 21 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de ►M3 EU-27 ◄ voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2015.

5. De eerste keer dat de lidstaten gegevens indienen, voegen zij de jaargegevens vanaf 2014 tot het eerste referentiejaar bij.

6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n–2, n–1 en n, waarbij n het referentiejaar is. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2014 verstrekken.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken moeten de volgende gegevens in fysieke eenheden worden verstrekt:

   — een aanbodtabel voor energiestromen. In deze tabel wordt het aanbod van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen (in rijen) geregistreerd per oorsprong, d.w.z. „leverancier” (in kolommen);

   — een gebruikstabel voor energiestromen. In deze tabel wordt het gebruik van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen (in rijen) geregistreerd per bestemming, d.w.z. „gebruiker” (in kolommen);

   — een tabel van emissierelevant gebruik van energiestromen. In deze tabel wordt het emissierelevante gebruik van natuurlijke energie-inputs en energieproducten (in rijen) door de verbruikende en uitstotende eenheid (in kolommen) geregistreerd;

   — een brugtabel waarin wordt weergegeven uit welke verschillende elementen het verschil tussen energierekeningen en energiebalansen is opgebouwd.

2. De aanbod- en gebruikstabellen voor de energiestromen (met inbegrip van emissierelevante stromen) hebben een gemeenschappelijke indeling in rijen en kolommen.

3. De kolommen verwijzen naar de oorsprong (aanbod) of bestemming (gebruik) van de fysieke stromen. De kolommen worden in vijf categorieën gegroepeerd:

   — „Productie” heeft betrekking op de productie van goederen en diensten. Productieactiviteiten worden geclassificeerd volgens NACE Rev. 2 en gegevens worden gerapporteerd op aggregatieniveau A*64.

▼M1

— „Consumptie”-activiteiten worden gepresenteerd in totaal en ook onderverdeeld in drie subcategorieën (vervoer, verwarming/koeling, overige) voor de consumptie door particuliere huishoudens.

— „Accumulatie” heeft betrekking op de veranderingen in de voorraden van energieproducten binnen de economie.

— „Rest van de wereld” registreert de stromen van ingevoerde en uitgevoerde producten.

— „Milieu” registreert de oorsprong van natuurlijke inputstromen en de bestemming van residustromen.

4. De rijen beschrijven het type fysieke energiestroom, als geclassificeerd onder het eerste streepje van deel 3.

5. De classificatie van natuurlijke energie-inputs, energieproducten en energieresiduen is als volgt:

— Natuurlijke energie-inputs worden gegroepeerd in niet-hernieuwbare natuurlijke energie-inputs en hernieuwbare natuurlijke energie-inputs.

— Energieproducten worden gegroepeerd volgens de classificatie die in Europese energiestatistieken wordt gebruikt.

— Energieresiduen omvatten afvalstoffen (zonder geldwaarde), verliezen tijdens winning/onttrekking, distributie/transport, transformatie/conversie en opslag, alsmede saldi om de aanbod- en gebruikstabellen in evenwicht te brengen.

6. De „brug” van de indicator op basis van het ingezetenenbeginsel naar de indicator op basis van het grondgebied wordt gepresenteerd voor de hele nationale economie (geen uitsplitsing per bedrijfstak) en wordt als volgt verkregen:

totale energieverbruik door ingezeten eenheden

– energieverbruik door ingezeten eenheden in het buitenland

+ energieverbruik door niet-ingezetenen op het grondgebied

+ statistische verschillen

= bruto binnenlands energieverbruik (op het grondgebied).

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de toepassing van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

▼M3

BIJLAGE VII

MODULE VOOR BOSREKENINGEN

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Bosrekeningen registreren en presenteren gegevens over bosbestanden en economische activiteiten in de bosbouw en de houtkap op een wijze die volledig verenigbaar is met de gegevens die worden gerapporteerd in het kader van het ESR 2010. Bosrekeningen bieden aanvullende informatie en maken gebruik van concepten die zijn aangepast aan de specifieke aard van bossen en van de bosbouw en de houtkap.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor bosrekeningen.

Deel 2

DEKKING

In de bosrekeningen worden de voorraden en stromen van bosbestanden (bebost land en hout) en de economische activiteit in de bosbouw en de houtkap geregistreerd, met inbegrip van de productie van rondhout en de winning en verzameling van in het wild groeiende andere bosproducten dan hout.

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen bosrekeningen op overeenkomstig de in dit deel beschreven kenmerken.

1. Vermogensrekeningen van bebost land en hout. Bebost land wordt gedefinieerd als de som van de drie volgende punten.

   a) Bos beschikbaar voor houtvoorziening: bossen waar milieu-, sociale of economische beperkingen geen significante gevolgen hebben voor het huidige of potentiële houtaanbod. Die beperkingen kunnen zijn vastgesteld door wettelijke voorschriften, besluiten van beheer of van eigenaren of om andere redenen.

   b) Bos niet beschikbaar voor houtvoorziening: alle bossen die niet als beschikbaar voor houtvoorziening worden beschouwd overeenkomstig punt a). Dat zijn bossen waar een aanzienlijke houtvoorziening niet mogelijk is als gevolg van milieu-, sociale, economische of wettelijke beperkingen. Dit omvat i) bossen met wettelijke beperkingen of beperkingen die voortvloeien uit andere politieke besluiten die houtvoorziening volledig uitsluiten of ernstig beperken om redenen zoals het behoud van het milieu of de biodiversiteit (schermbossen, nationale parken, natuurreservaten en andere beschermde gebieden zoals gebieden van bijzonder ecologisch, wetenschappelijk, historisch, cultureel of spiritueel belang); ii) bossen waar de fysieke productiviteit of de houtkwaliteit te laag is of de oogst- en transportkosten te hoog zijn om houtkap te rechtvaardigen, afgezien van incidentele kap voor eigen finaal verbruik.

   c) Overig bebost land.

   „Bos” wordt gedefinieerd als gebieden van meer dan 0,5 hectare met bomen hoger dan vijf meter en een bedekkingsgraad van meer dan 10 %, of met bomen die die drempels ter plaatse kunnen bereiken. Het omvat geen grond die overwegend als landbouwgrond wordt gebruikt of bomen in stedelijke omgevingen, zoals stadsparken, lanen en tuinen.

   „Overig bebost land” wordt gedefinieerd als gebieden die niet als bos zijn ingedeeld en die meer dan 0,5 hectare beslaan; met bomen van hoger dan vijf meter en een bedekkingsgraad van 5 tot 10 %, of met bomen die die drempels ter plaatse kunnen bereiken; of met een gecombineerde bedekking van heesters, struiken en bomen van meer dan 10 %. Het omvat geen grond die overwegend als landbouwgrond wordt gebruikt of bomen in stedelijke omgevingen, zoals stadsparken, lanen en tuinen.

▼M3

„Netto jaarlijkse toename van hout” wordt gedefinieerd als de gemiddelde jaarlijkse volumegroei van levende bomen, verminderd met de gemiddelde jaarlijkse sterfte.

„Verwijderingen” worden gedefinieerd als het volume van alle levende of dode bomen die worden gekapt en verwijderd uit het bos, overig bebost land of andere kaplocaties. Hieronder valt ook onverkocht rondhout dat naast de bosweg is opgeslagen. Hieronder vallen ook natuurlijke verliezen die worden teruggewonnen, verwijderingen tijdens het jaar van gekapt hout in een eerdere periode, verwijdering van niet-stamhout (zoals stronken en takken) en verwijdering van bomen die door natuurlijke oorzaken zijn gedood of beschadigd (ook wel natuurlijke verliezen genoemd), bv. brand, wind, insecten en ziekten. Hieronder vallen geen niet-houtachtige biomassa of hout dat in het bos achterblijft en in de loop van het jaar niet wordt verwijderd, zoals stronken, takken, boomtoppen en kapafval (oogstafval).

„Onherstelbare verliezen” worden gedefinieerd als residuen van kap en storm die niet uit het bos kunnen worden verwijderd, en hout dat door bosbranden verloren is gegaan.

2. Economische rekeningen die economische activiteiten in de bosbouw en de houtkap rapporteren. De bosbouw en de houtkap worden gedefinieerd als alle eenheden van economische activiteit op lokaal niveau (lokale EEA) die activiteiten verrichten die zijn ingedeeld in afdeling A02 van de NACE Rev. 2.

De volgende kenmerken moeten volgens de definities van het ESR 2010 worden gerapporteerd:

— productie;

— waarvan: productie voor eigen finaal gebruik;

— intermediair verbruik;

— bruto toegevoegde waarde;

— verbruik van vaste activa;

— niet-productgebonden belastingen op productie;

— niet-productgebonden subsidies;

— beloning van werknemers;

— bruto-investeringen en saldo aan- en verkopen van niet-financiële niet-geproduceerde activa;

— veranderingen in voorraden;

— kapitaaloverdrachten.

De lidstaten rapporteren de werkgelegenheid in de bosbouw en de houtkap in duizend arbeidsjaareenheden (AJE’s) zoals gedefinieerd in Verordening (EG) nr. 138/2004 van het Europees Parlement en de Raad ([1]).

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

([1]) Verordening (EG) nr. 138/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 betreffende de landbouwrekeningen in de Gemeenschap (PB L 33 van 5.2.2004, blz. 1).

▼M3

2. De statistieken worden binnen 21 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2023.

5. De eerste keer dat de lidstaten gegevens indienen, voegen zij de jaargegevens vanaf 2022 tot het eerste referentiejaar bij.

6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is. Telkens wanneer de gegevens worden herzien, dienen de lidstaten opnieuw gegevens in voor de jaren vanaf 2022. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2022 verstrekken.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

Voor elk van de in deel 3 neergelegde kenmerken moeten de volgende gegevens worden gerapporteerd:

1. Beboste oppervlakte, uitgesplitst naar:

   — bos beschikbaar voor houtvoorziening;

   — bos niet beschikbaar voor houtvoorziening;

   — overig bebost land.

   Elk van die categorieën wordt verder uitgesplitst naar:

   — begingebied aan het begin van het referentiejaar;

   — bebossing en andere toenames;

   — ontbossing en andere afnames;

   — statistische herindeling;

   — sluitingsgebied aan het einde van het referentiejaar.

   Gegevens worden gerapporteerd in duizend hectare.

2. Volume van het hout, uitgesplitst naar:

   — bos beschikbaar voor houtvoorziening;

   — bos niet beschikbaar voor houtvoorziening;

   — overig bebost land.

   Bos beschikbaar voor houtvoorziening wordt verder uitgesplitst naar:

   — beginvoorraad aan het begin van het referentiejaar;

   — nettotoename;

▼**M3**

— verwijderingen;

— onherstelbare verliezen;

— statistische herindeling;

— saldi;

— eindvoorraad aan het einde van het referentiejaar.

Bos niet beschikbaar voor houtvoorziening en overig bebost land worden verder uitgesplitst naar:

— beginvoorraad aan het begin van het referentiejaar;

— verwijderingen;

— andere veranderingen (tussen begin- en eindvoorraden);

— eindvoorraad aan het einde van het referentiejaar.

Gegevens worden gerapporteerd met inbegrip van schors, in 1 000 m^3.

3. Waarde van het hout, uitgesplitst naar:

— bos beschikbaar voor houtvoorziening;

— bos niet beschikbaar voor houtvoorziening;

— overig bebost land.

Bos beschikbaar voor houtvoorziening wordt verder uitgesplitst naar:

— beginvoorraad aan het begin van het referentiejaar;

— nettotoename;

— verwijderingen;

— onherstelbare verliezen;

— herwaardering;

— statistische herindeling;

— saldi;

— eindvoorraad aan het einde van het referentiejaar.

Bos niet beschikbaar voor houtvoorziening en overig bebost land worden verder uitgesplitst naar:

— beginvoorraad aan het begin van het referentiejaar;

— verwijderingen;

— andere veranderingen (tussen begin- en eindvoorraden);

▼M3

— eindvoorraad aan het einde van het referentiejaar.

Gegevens worden gerapporteerd in miljoenen van de nationale valuta.

4. Voor economische rekeningen wordt de in deel 3 bedoelde output gerapporteerd volgens de volgende onderverdeling, waarbij de producten worden gedefinieerd in termen van de classificatie van producten gekoppeld aan activiteit, versie 2.1:

— levende bosboomplanten (product 02.10.11) en bosboomzaden (product 02.10.12);

— bosbomen, gedefinieerd als de nettotoename van hout in gekweekt bos (product 02.10.30);

— onbewerkt hout (product 02.20.1), met inbegrip van de verkoop van hout uit onbeteelde bossen, bestaande uit de volgende posten die in twee afzonderlijke rijen moeten worden gerapporteerd:

i) brandhout (producten 02.20.14 en 02.20.15);

ii) stammen of blokken, d.w.z. de som van stammen van naaldhout (product 02.20.11), stammen van ander hout dan naaldhout met uitzondering van tropisch hout (product 02.20.12), en stammen van tropisch hout (product 02.20.13);

— in het wild groeiende niet-houtproducten (product 02.30);

— karakteristieke diensten voor bosbouw en houtkap, gedefinieerd als diensten in verband met boomkwekerijen (product 02.10.2), ondersteunende diensten voor de bosbouw (product 02.4), en alle andere diensten die worden verleend door een lokale eenheid van economische activiteit (EEA) van de bosbouwindustrie;

— andere producten van verwante secundaire activiteiten in de lokale EEA, zoals paddenstoelen en truffels (01.13.8), andere bessen, de vruchten van het geslacht *vaccinium* n.e.g. (01.25.19), natuurlijk rubber (01.29.10), ander onbewerkt hout, met inbegrip van gekloofde palen en palen (16.10.39), houtskool (20.14.72), natuurreservaten, met inbegrip van diensten voor natuurbehoud (91.04.12), en alle andere producten die door een lokale EEA worden geproduceerd.

Het intermediair verbruik van de bosbouw en de houtkap als bedoeld in deel 3 wordt als volgt onderverdeeld, waarbij de producten worden gedefinieerd in termen van de classificatie van producten gekoppeld aan activiteit, versie 2.1:

— de som van levende bosboomplanten (product 02.10.11), bosboomzaden (product 02.10.12) en bosbomen (product 02.10.3) die worden gebruikt voor de productie van hout;

— de som van energieproducten en smeermiddelen, met inbegrip van elektriciteit (product 35.11.10), motorbenzine (benzine) (product 19.20.21), aardgas – vloeibaar gemaakt of in gasvormige toestand (product 06.20.10), smeerolie en zware preparaten, n.e.g. (product 19.20.29), en andere soortgelijke producten;

— de som van de diensten die kenmerkend zijn voor bosbouw en houtkap, met inbegrip van diensten voor boomkwekerijen (product 02.10.2), ondersteunende diensten voor de bosbouw (product 02.4), en alle andere diensten die door een lokale EEA van de bosbouw- en houtsector worden verleend;

— overige goederen en diensten die niet zijn opgenomen in een van de variabelen van het intermediair verbruik.

▼M3

Veranderingen in de inventarissen van de bosbouw en de houtkap als bedoeld in deel 3 worden als volgt gerapporteerd:

— veranderingen in onderhanden werk van in cultuur gebrachte biologische activa;

— overige veranderingen in voorraden.

Alle kenmerken worden gerapporteerd in miljoenen van de nationale valuta.

5. Gegevens over overig bebost land worden op vrijwillige basis gerapporteerd.

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de uitvoering van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

▼M3

BIJLAGE VIII

MODULE VOOR REKENINGEN VOOR MILIEUSUBSIDIES EN SOORTGELIJKE OVERDRACHTEN

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Rekeningen voor milieusubsidies en soortgelijke overdrachten verzamelen en presenteren gegevens over inkomens- en kapitaaloverdrachten ter ondersteuning van activiteiten ter bescherming van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van de productie en het gebruik van milieuproducten, op een wijze die verenigbaar is met de begrippen en definities van het ESR 2010.

In deze bijlage worden de gegevens gedefinieerd die door de lidstaten moeten worden verzameld, samengesteld, ingediend en geëvalueerd voor rekeningen voor milieusubsidies en soortgelijke overdrachten door de lidstaten. Die gegevens worden tevens gebruikt voor de samenstelling van de nationale uitgaven voor milieubescherming, zoals uiteengezet in bijlage IV.

Deel 2

DEKKING

In de rekeningen voor milieusubsidies en soortgelijke overdrachten worden betalingen om niet geregistreerd van de overheid aan institutionele sectoren (binnen de binnenlandse economie en het buitenland) en van niet-ingezetenen (rest van de wereld) met het oog op de bescherming van het milieu of de vermindering van het gebruik en de winning van natuurlijke hulpbronnen.

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen rekeningen voor milieusubsidies en soortgelijke overdrachten op overeenkomstig de volgende kenmerken:

— subsidies (ESR 2010-code D.3);

— overige inkomensoverdrachten (ESR 2010-codes D.6 en D.7);

— kapitaaloverdrachten (ESR 2010-code D.9).

Alle gegevens worden gerapporteerd in miljoenen van de nationale valuta.

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden jaarlijks samengesteld en ingediend.

2. De statistieken worden binnen 24 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU voor de belangrijkste aggregaten van deze module. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2023.

5. De eerste keer dat de lidstaten gegevens indienen, voegen zij de jaargegevens vanaf 2022 tot het eerste referentiejaar bij.

▼M3

6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij jaargegevens voor de jaren n-2, n-1 en n, waarbij n het referentiejaar is. Telkens wanneer de gegevens worden herzien, dienen de lidstaten opnieuw gegevens in voor de jaren vanaf 2022. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2022 verstrekken.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Voor elk van de in deel 3 vermelde kenmerken worden gegevens verstrekt per:

— betalende institutionele sector, als volgt:

— overheid;

— buitenland;

— ontvangende institutionele sector, als volgt:

— overheid;

— vennootschappen;

— huishoudens;

— instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens;

— buitenland.

2. Voor elk van de in punt 1 bedoelde rapporteringscategorieën worden de gegevens gerapporteerd per klasse van de classificatie van milieubeschermingsactiviteiten (CEPA) en de classificatie van activiteiten op het gebied van hulpbronnenbeheer (CReMA), als volgt gegroepeerd:

— CEPA 1;

— CEPA 2;

— CEPA 3;

— CEPA 4;

— CEPA 5;

— CEPA 6 (met inbegrip van de voormalige CReMA 12);

— de som van CEPA 7, CEPA 8 en CEPA 9;

— CReMA 10;

— CReMA 11;

— CReMA 13;

— CReMA 13A;

— CReMA 13B;

— CReMA 13C;

▼M3

— CReMA 14;

— de som van CReMA 15 en CReMA 16.

3. Overdrachten die door ondernemingen worden ontvangen van de overheid, gegroepeerd naar de som van alle CEPA-klassen (CEPA 1-9) en alle CReMA-klassen (CReMA 10-16), worden verder als volgt gegroepeerd volgens de classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2:

— NACE A – Landbouw, bosbouw en visserij;

— NACE B – Winning van delfstoffen;

— NACE C – Industrie;

— NACE D – Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht;

— NACE E – Distributie van water, afval- en afvalwaterbeheer en sanering;

— NACE F – Bouwnijverheid;

— NACE G – Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen;

— NACE H – Vervoer en opslag;

— NACE I-U – overige NACE-secties.

4. De in de punten 2 en 3 bedoelde CEPA-klassen zijn vastgesteld in bijlage IV; de CReMA-klassen zijn vermeld in bijlage V.

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de uitvoering van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.

▼M3

BIJLAGE IX

MODULE VOOR ECOSYSTEEMREKENINGEN

Deel 1

DOELSTELLINGEN

Ecosysteemrekeningen bevatten gegevens over de omvang en de toestand van de ecosysteemactiva en de diensten die zij leveren aan de samenleving en de economie. De gegevens zijn in overeenstemming met de SEEA EA en zijn verenigbaar met de gegevens die in het kader van het ESR 2010 worden gerapporteerd.

Ecosysteemrekeningen maken waar mogelijk gebruik van bestaande informatie, onder meer uit aardobservatie, milieurapportage en andere gegevensbronnen.

Deel 2

DEKKING

De ecosysteemrekeningen registreren de omvang van ecosystemen, de toestand van ecosystemen en de stromen van ecosysteemdiensten.

De omvang van ecosystemen is het oppervlak van ecosystemen in een gebied. Rekeningen voor de omvang van ecosystemen hebben betrekking op terrestrische (met inbegrip van zoetwater-) en mariene ecosystemen op het nationale grondgebied.

De toestand van het ecosysteem is de kwaliteit van een ecosysteem, gemeten aan de hand van zijn abiotische, biotische en landschapskenmerken, per type ecosysteem.

Ecosysteemdiensten zijn de voordelen die ecosystemen bieden aan economische en andere menselijke activiteiten. Zij omvatten i) productverstrekkingsdiensten, ii) regulerings- en onderhoudsdiensten, en iii) culturele diensten. De rekeningen voor ecosysteemdiensten registreren de feitelijke levering en het daadwerkelijke gebruik van ecosysteemdiensten die door de ecosystemen op het nationale grondgebied worden geleverd.

Thematische rekeningen zijn rekeningen die gegevens organiseren op basis van specifieke beleidsthema's zoals biodiversiteit, klimaatverandering, oceanen en stedelijke gebieden.

Deel 3

LIJST VAN KENMERKEN

De lidstaten stellen ecosysteemrekeningen op overeenkomstig de volgende kenmerken.

1. Rekeningen voor de omvang van het ecosysteem waarbij het gebied en de verandering in het gebied voor elk ecosysteemtype op het nationale grondgebied worden geregistreerd. De lidstaten rapporteren rekeningen betreffende de omvang van ecosystemen in duizend hectare.

2. Als onderdeel van de rekeningen betreffende de omvang van het ecosysteem, een conversiematrix die omzettingen tussen ecosysteemtypen tussen twee tijdstippen, in hectare, registreert.

3. Rekeningen betreffende de toestand van ecosystemen waarin de ecosysteemkenmerken als volgt worden geregistreerd:

   a) voor woongebieden en andere kunstmatige gebieden:

      — groene gebieden in steden en aangrenzende steden en voorsteden worden gerapporteerd in % van de totale oppervlakte, berekend voor het volledige gebied van de steden en aangrenzende steden en voorsteden, met inbegrip van alle soorten ecosystemen in dat gebied;

      — de fijnstofconcentratie, met een diameter tot 2,5 μm in steden, wordt gerapporteerd in $\mu g/m^3$ als nationaal gemiddelde voor de rapporteringsperiode.

▼M3

b) voor akkerland:

— de voorraad organische koolstof in de bovenste bodemgrondlagen wordt gerapporteerd in ton/ha, als nationaal gemiddelde voor de rapporteringsperiode;

c) voor grasland:

— de voorraad organische koolstof in de bovenste bodemgrondlagen wordt gerapporteerd in ton/ha, als nationaal gemiddelde voor de rapporteringsperiode;

d) voor akkerland en grasland samen:

— de index van veelvoorkomende boerenlandvogels wordt gerapporteerd als een nationale geaggregeerde index voor de rapporteringsperiode;

e) voor bossen en bosgebieden:

— dood hout wordt gerapporteerd in m^3/ha, als nationaal gemiddelde voor de rapporteringsperiode;

— de dichtheid van de boombedekking wordt gerapporteerd in %, als nationaal gemiddelde voor de rapporteringsperiode;

— index van veelvoorkomende bosvogels; de bosvogelindex beschrijft trends in de populatie van veelvoorkomende bosvogels in hun Europese verspreidingsgebied in de loop van de tijd; deze samengestelde index is opgebouwd uit waarnemingsgegevens van vogelsoorten die kenmerkend zijn voor de Europese boshabitats; de index is gebaseerd op een specifieke soortenlijst per lidstaat;

f) voor stranden, duinen en waterrijke gebieden (wetlands) aan de kust:

— het aandeel kunstmatige ondoordringbare gebieden in een kustgebied dat kuststranden, duinen en wetlands omvat, wordt in % gerapporteerd als nationaal gemiddelde voor de rapporteringsperiode.

Steden, gemeenten en voorsteden zijn lokale bestuurlijke eenheden die zijn ingedeeld volgens de typologie van verstedelijking zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2017/2391 van het Europees Parlement en de Raad ([1]).

4. Rekeningen voor ecosysteemdiensten waarin de levering en het gebruik van ecosysteemdiensten in aanbod- en gebruikstabellen worden geregistreerd. In de aanbodtabel wordt de levering van ecosysteemdiensten van ecosystemen aan sociaaleconomische systemen geregistreerd. In de gebruikstabel wordt het gebruik van ecosysteemdiensten geregistreerd volgens het soort gebruik zoals gedefinieerd in deel 5.

De aanbod- en gebruikstabellen worden in de volgende fysieke eenheden gerapporteerd.

a) Productverstrekkingsdiensten

— Gewasverstrekking, is gedefinieerd als de bijdrage van het ecosysteem aan de plantengroei, bij benadering op basis van de hoeveelheid geoogste gewassen voor verschillende toepassingen. Dit omvat de productie van voedsel en vezels, voedergewassen en energie, en begraasde biomassa, zoals vermeld in bijlage III, tabel A, punten 1.1 en 1.2.

— Bestuiving is gedefinieerd als de bijdrage van wilde bestuivers aan de productie van de in het eerste streepje bedoelde gewassen. De bijdragen worden gerapporteerd in ton van bestuivers afhankelijke gewassen die kunnen worden toegeschreven aan wilde bestuivers, per gewastype voor de belangrijkste soorten van bestuivers afhankelijke gewassen, waaronder fruitbomen, bessen, tomaten, oliehoudende zaden en „overige”.

([1]) Verordening (EU) 2017/2391 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1059/2003 wat betreft de territoriale typologieën (Tercet) (PB L 350 van 29.12.2017, blz. 1).

▼M3

— Houtvoorziening is gedefinieerd als de bijdrage van het ecosysteem aan de groei van bomen en andere houtachtige biomassa en wordt gerapporteerd als nettotoename als gedefinieerd in bijlage VII met inbegrip van schors, in duizend m^3.

b) Regulerende en onderhoudsdiensten

— Luchtfiltratie wordt gedefinieerd als de bijdrage van het ecosysteem aan het filteren van luchtverontreinigende stoffen door afzetting, opname, fixatie en opslag van verontreinigende stoffen door ecosysteemcomponenten (met name bomen). Dit beperkt de schadelijke gevolgen van de verontreinigende stoffen. De bijdragen worden gerapporteerd in ton geadsorbeerde deeltjes.

— Mondiale klimaatregulering wordt gedefinieerd als de bijdrage van het ecosysteem aan de vermindering van de concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer door de verwijdering (nettovastlegging) van koolstof uit de atmosfeer en de retentie (opslag) van koolstof in ecosystemen. De bijdragen worden gerapporteerd in ton nettovastlegging van koolstof en ton organische koolstof die is opgeslagen in terrestrische ecosystemen, met inbegrip van bovengrondse en ondergrondse voorraden.

— Lokale klimaatregulering wordt gedefinieerd als de bijdrage van het ecosysteem aan de regulering van de atmosferische omgevingsomstandigheden in stedelijke gebieden door middel van vegetatie die de levensomstandigheden van mensen verbetert en de economische productie ondersteunt. Deze wordt uitgedrukt en gerapporteerd als de temperatuurdaling in steden als gevolg van het effect van stedelijke vegetatie, in graden Celsius op dagen waarop de luchttemperatuur 25 graden Celsius overstijgt.

c) Culturele diensten

— Diensten die verband houden met natuurtoerisme worden gedefinieerd als de bijdrage van het ecosysteem, met name door de biofysische kenmerken en kwaliteiten van ecosystemen, die mensen in staat stellen het milieu te gebruiken en te genieten door middel van directe, in situ-, fysieke en ervaringsinteracties met het milieu. Die bijdragen worden gerapporteerd in het aantal overnachtingen in hotels, hostels, kampeerterreinen enz. dat kan worden toegeschreven aan bezoeken aan ecosystemen.

5. Ecosysteemrekeningen gebruiken de volgende tabel van ecosysteemtypen:

Categorie	Type ecosysteem
1	Woongebieden en andere kunstmatige gebieden
2	Akkerland
3	Grasland (weiland, halfnatuurlijk en natuurlijk grasland)
4	Bossen en bosgebieden
5	Heide en struiken
6	Ecosystemen met schaarse begroeiing
7	Wetlands in het binnenland
8	Rivieren en kanalen
9	Meren en waterbekkens
10	Estuaria en overgangswateren
11	Stranden, duinen en wetlands aan de kust
12	Mariene ecosystemen (kustwateren, continentaal plat en open oceaan)

▼M3

Deel 4

EERSTE REFERENTIEJAAR, FREQUENTIE EN INDIENINGSTERMIJNEN

1. De statistieken worden samengesteld en ingediend:

   — om de 3 jaar voor rekeningen betreffende de omvang en de toestand van de ecosystemen; de gegevens hebben betrekking op een representatief gemiddelde voor het referentiejaar en op de conversiematrix inzake de verandering in de 3 jaar tussen 2 referentiejaren;

   — jaarlijks, mits de Commissie (Eurostat) modelleringsinstrumenten beschikbaar stelt voor de berekening van ecosysteemdiensten voor rekeningen voor ecosysteemdiensten; bij gebrek aan dergelijke instrumenten, om de drie jaar voor rekeningen voor ecosysteemdiensten.

2. De statistieken worden binnen 24 maanden na het einde van het referentiejaar ingediend.

3. Om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruiker aan volledige en tijdige gegevens, maakt de Commissie (Eurostat), zodra er genoeg landengegevens beschikbaar zijn, ramingen voor de totalen voor de EU. De Commissie (Eurostat) zal waar mogelijk ramingen opstellen en publiceren voor gegevens die niet binnen de in punt 2 gestelde termijnen door de lidstaten zijn verstrekt.

4. Het eerste referentiejaar is 2024. Voor de omrekeningsmatrix is het eerste referentiejaar 2027.

5. Bij de eerste indiening van gegevens nemen de lidstaten gegevens uit 2024 op voor de rekeningen betreffende de omvang en de toestand van ecosystemen, en voor wat ecosysteemdiensten betreft, aanbod- en gebruikstabellen uitgedrukt in fysieke eenheden. Voor de conversiematrix moeten de gegevens de veranderingen tussen 2024 en 2027 laten zien.

6. Elke volgende keer dat de lidstaten gegevens bij de Commissie indienen, verstrekken zij gegevens over de rekeningen betreffende de omvang en de toestand van de ecosysteemdiensten voor de jaren n-3 en n, waarbij n het referentiejaar is. De lidstaten dienen vanaf 2024 opnieuw gegevens in telkens wanneer de gegevens worden herzien. De lidstaten kunnen beschikbare gegevens voor de jaren voorafgaand aan 2024 verstrekken.

Deel 5

RAPPORTERINGSTABELLEN

1. Rekeningen betreffende de omvang van ecosystemen: voor alle in deel 3 bedoelde ecosysteemtypen worden de gegevens in de eerste indiening gerapporteerd voor het eerste referentiejaar. Voor elke daaropvolgende indiening van gegevens worden de gegevens als volgt gerapporteerd:

   — omvang in het voorgaande referentiejaar;

   — toenames;

   — afnames;

   — omvang in het lopende referentiejaar.

   De conversiematrix rapporteert conversies tussen alle in deel 3 bedoelde ecosysteemtypen tussen het voorgaande en het lopende referentiejaar.

2. Rekeningen voor ecosysteemdiensten: voor de in deel 3 bedoelde ecosysteemdiensten worden de gegevens als volgt in de aanbod- en gebruikstabellen gerapporteerd:

   a) aanbodtabel waarin de jaarlijkse levering van de in deel 3 bedoelde diensten wordt geregistreerd door alle ecosysteemtypen als bedoeld in deel 3, met uitzondering van de categorieën 10 en 12;

▼M3

b) gebruikstabel waarin het gebruik van ecosysteemdiensten wordt geregistreerd volgens de volgende onderverdeling:

— intermediair verbruik van de bedrijfstakken;

— eindverbruik door de overheid;

— eindverbruik door de huishoudens;

— bruto-investeringen;

— uitvoer.

3. Een lidstaat is niet verplicht gegevens te verstrekken als zijn totale landoppervlakte niet groter is dan 0,3 % van het totale landoppervlak van de Unie.

Deel 6

MAXIMUMDUUR VAN DE OVERGANGSPERIODEN

Voor de uitvoering van de bepalingen van deze bijlage heeft de overgangsperiode een duur van maximaal twee jaar na de eerste indieningstermijn.